YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

16 päivänä heinäkuuta 2009 *

Asiassa C-254/08,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Tribunale amministrativo regionale della Campania (Italia) on esittänyt 19.3.2008 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.6.2008, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Futura Immobiliare srl Hotel Futura,

Meeting Hotel,

Hotel Blanc,

Hotel Clyton ja

Business srl

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

vastaan

Comune di Casoria,

Azienda Speciale Igiene Ambientale (ASIA) SpA:n

osallistuessa asian käsittelyyn

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit J.-C. Bonichot, K. Schiemann, P. Kūris ja C. Toader (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Comune di Casoria, edustajanaan avvocato M. Spagna,

– Italian hallitus, asiamiehenään I. Bruni, avustajanaan avvocatessa dello Stato M. Russo,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään D. Recchia ja J.-B. Laignelot,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.4.2009 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jätteistä 5.4.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/12/EY (EUVL L 114, s. 9) 15 artiklan a alakohdan ja erityisesti saastuttaja maksaa -periaatteen tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä majoitusliikkeet Futura Immobiliare srl Hotel Futura, Meeting Hotel, Hotel Blanc, Hotel Clyton ja Business srl (jäljempänä yhdessä Futura Immobiliare ym.) ja toisaalta Comune di Casoria (Casorian kunta) ja joka koskee sellaiseen maksuun liittyvien tariffien määrittämistä, joka kyseisten yhtiöiden on vuosilta 2006 ja 2007 maksettava sisäisen kiinteän yhdyskuntajätteen käsittelyn perusteella (jäljempänä jätemaksu).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön oikeus

3 Direktiivin 2006/12 johdanto-osan ensimmäisessä, kuudennessa ja neljännessätoista perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(1) Jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annettua neuvoston direktiiviä 75/442/ETY [(EYVL L 194, s. 39)] on muutettu useita kertoja ja huomattavalta osin – –. Sen vuoksi mainittu direktiivi olisi selkeyden ja järkeistämisen takia kodifioitava.

– –

(6) Korkeatasoisen ympäristönsuojelun saavuttamiseksi jäsenvaltioiden on sen lisäksi, että ne suorittavat toimenpiteitä, joilla varmistetaan vastuuntuntoinen jätteistä huolehtiminen ja niiden hyödyntäminen, toteutettava toimenpiteitä jätteen tuottamisen rajoittamiseksi, erityisesti edistämällä puhtaita teknolo-

gioita ja tuotteita, jotka voidaan kierrättää ja käyttää uudelleen ottaen huomioon talteenotetun jätteen nykyiset tai mahdolliset markkinat.

– –

(14) Se osuus kustannuksista, jota ei kateta jätteiden hyödyntämisestä saatavilla tuotoilla, olisi suoritettava saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti.”

4 Direktiivin 2006/12 1 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan

– –

c) *’haltijalla’* jätteen tuottajaa, luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka hallussa jäte on.”

5 Mainitun direktiivin 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jokainen jätteen haltija

a) antaa jätteet yksityisen tai julkisen jätteenkeräilijän tai sellaisen yrityksen käsiteltäväksi, joka suorittaa liitteessä II A tai II B tarkoitettuja toimia;

tai

b) hyödyntää tai käsittelee jätteet itse noudattaen tämän direktiivin säännöksiä.”

6 Saman direktiivin 15 artiklan sanamuoto on seuraava:

”Saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti jätteistä huolehtimisen kustannuksista vastaa

a) jätteen haltija, joka antaa jätteen keräilijän tai 9 artiklassa tarkoitetun yrityksen haltuun; ja/tai

b) jätteen aiemmat haltijat tai valmistaja, jonka tuotteesta jäte on peräisin.”

7 Direktiivin 2006/12 20 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Kumotaan direktiivi 75/442/ETY, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioita velvoittavia, liitteessä III olevassa B osassa asetettuja määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava kyseiset direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä. Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä IV olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.”

8 Direktiivin 2006/12 liitteessä III olevassa B osassa todetaan, että määräpäivä direktiivin 75/442 saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä oli 17.7.1977.

Kansallinen lainsäädäntö

9 Lain (decreto legislativo) nro 507, joka annettiin 15.11.1993 ja joka koskee mainontaa koskevien paikallisten verojen ja julkista ilmoittelua koskevien maksujen, kuntien ja provinssien julkisten tilojen ja alueiden käyttöä koskevan maksun ja kiinteän yhdyskuntajätteen käsittelyä koskevan maksun tarkistamista ja yhdenmukaistamista alueellisen varainhoidon uudelleenjärjestämisestä 23.10.1992 annetun lain nro 421 4 §:n nojalla (GURI nro 108, 9.12.1993, Supplemento ordinario; jäljempänä laki nro 507/1993), III luvussa otettiin käyttöön jätemaksu.

10 Lain nro 507/1993 58 §:n 1 momentissa säädetään tältä osin seuraavaa:

”Niiltä osin kuin on kyse sisäisen kiinteän yhdyskuntajätteen käsittelyä koskevasta palvelusta, joka suoritetaan monopolina taajamissa, kuntien osissa tai sellaisissa asuinkeskittymissä, jotka mahdollisesti ulottuvat haja-asutusalueille, kuntien on otettava käyttöön vuotuinen [jäte]taksa, josta on laadittava asianmukainen säännöstö ja jota on sovellettava tariffiperusteisesti seuraavissa säännöksissä lueteltujen määräysten ja perusteiden mukaisesti.”

11 Lain nro 507/1993 62 §:n otsikko on ”[Jäte]maksua koskeva maksuvelvollisuus ja vapautukset siitä”, ja sen 1 ja 4 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Tämän [jäte]maksun ovat velvollisia suorittamaan tilojen tai kattamattomien alueiden käyttäjät tai haltijat kyseisten tilojen ja alueiden käyttötarkoituksesta riippumatta, lukuun ottamatta sellaisia kattamattomia alueita, jotka liittyvät tai ovat yhteydessä yksityisasuntoihin ja jotka ovat muita kuin viheralueita, jotka sijaitsevat kunnan sellaisella alueella, jossa kyseinen palvelu on otettu käyttöön ja pantu täytäntöön tai jossa sitä ainakin suoritetaan jatkuvasti – –.

– –

4. Kun kyse on majoituskäytössä olevista kiinteistöistä, joissa harjoitetaan taloudellista toimintaa tai elinkeinoa, säännöstössä voidaan määrätä, että [jäte]maksu on suoritettava kyseiselle nimenomaiselle toiminnalle vahvistetun asteikon mukaisesti ja että se määräytyy suhteessa kyseiseen toimintaan osoitettuun pinta-alaan.”

12 Lain nro 507/1993 65 §:n otsikko on ”Suhteellisuus ja tariffit”, ja siinä säädetään, että jätemaksu voi olla suhteutettu tai laskettu maksuvelvollista pinta-alayksikköä kohden sellaisen sisäisen kiinteän yhdyskuntajätteen tai siihen rinnastuvan jätteen keskimääräisen määrän ja laadun, jota syntyy kyseisissä tiloissa ja kyseisillä alueilla siinä käytössä, johon kyseiset tilat ja alueet on osoitettu, ja jätteen käsittelystä aiheutuvien kustannusten perusteella. Saman 65 §:n 2 momentin mukaan kuntien tehtävänä on vahvistaa kutakin homogeenistä kategoriaa tai alakategoriaa koskevat tariffit lain rajoissa vahvistetun kustannusten kattamista koskevan asteikon mukaisesti siten, että vuosittain vahvistettava käsittelystä aiheutuva kustannus todennettua maksuvelvollista pinta-alayksikköä kohti kerrotaan yhdellä tai useammalla kertoimella, jotka liittyvät jätteiden määrään ja laatuun.

13 Lain nro 507/1993 68 §:n otsikko on ”Säännöstö”, ja sen sanamuoto on seuraava:

”1. [Jäte]maksun soveltamiseksi kuntien on hyväksyttävä asianmukainen säännöstö, jonka tulee sisältää

a) sellaisia tiloja ja alueita, joilla on sama jätteidentuotantokapasiteetti ja joiden osalta peritään maksut saman tariffin mukaisesti, koskeva luokittelu kategorioihin ja alakategorioihin;

– –

2. Jotta tariffien vertaileva määrittely voidaan suorittaa, kategoriat ja mahdolliset alakategoriat on järjestettävä siten, että huomioon otetaan mahdollisimman suuressa määrin seuraavat toiminta- tai käyttöryhmät:

– –

c) kotitalouksien, yhteisöjen ja yhteisömuotoisesti asuvien henkilöiden majoituskäyttöön tarkoitetut tilat ja alueet, majoitusliikkeet;

– –”

14 Lain nro 507/1993 69 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Kunnat päättävät 31.10. mennessä säännöstöstä ilmenevän luokittelun ja progressiokriteerien perusteella seuraavana vuonna eri kategorioihin tai alakategorioihin sisältyviin tiloihin ja alueisiin sovellettavat pinta-alayksikkökohtaiset tariffit. Ellei päätöstä ole tehty edellä mainitussa määräajassa, on katsottava, että kuluvan vuoden osalta hyväksytyt tariffit ovat voimassa myös seuraavan vuoden osalta.

2. Jotta päätöksen laillisuutta voidaan valvoa, siinä on mainittava tariffien välisiä suhteita koskevat perusteet, palveluun liittyviä kustannuksia koskevat tiivistelmänomaiset ja arviomääräiset tiedot eriteltyinä niiden taloudellisen luokittelun mukaisesti, sekä ne tiedot ja olosuhteet, joiden perusteella kustannusten pakottavaa vähimmäiskattavuutta on korotettu – –”

15 Laissa (decreto legislativo) nro 22, joka on annettu 5.2.1997 ja joka koskee jätteistä annetun direktiivin 91/156/ETY, vaarallisista jätteistä annetun direktiivin 91/689/ETY ja pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY saattamista osaksi

kansallista lainsäädäntöä (GURI nro 33, 15.2.1997, Supplemento ordinario; jäljempänä laki nro 22/1997), säädetään jätemaksun kumoamisesta ja tariffiperusteisen maksujärjestelmän käyttöönotosta.

16 Kansallisen tuomioistuimen antamien tietojen mukaan kyseinen tariffi muodostuu kiinteästä osasta, jonka tarkoituksena on kattaa jätehuoltopalvelun pääasialliset kustannukset ja joka määräytyy käytettyjen tai hallinnassa olevien kiinteistöjen pinta-alan perusteella. Kyseinen tariffi muodostuu myös vaihtelevansuuruisesta osasta, joka lasketaan sen jätemäärän perusteella, joka tosiasiallisesti annetaan kerättäväksi.

17 Laki nro 22/1997 on kumottu ympäristöä koskevista säännöistä 3.4.2006 annetun lain (decreto legislativo) nro 152 (GURI nro 96, 14.4.2006, Supplemento ordinario) 264 §:llä. Järjestelmä, joka viimeksi mainitulla lailla on otettu käyttöön, perustuu pitkälti laissa nro 22/1997 säädettyyn järjestelmään.

18 Kansallisen tuomioistuimen antamien tietojen mukaan 3.4.2006 säädetyn lain nro 152 mukaista tariffiperusteista maksujärjestelmää ei vielä ole pantu täysimääräisesti täytäntöön, joten Comune di Casoriassa sovellettiin vuosina 2006 ja 2007 jätemaksua sellaisena kuin siitä säädetään laissa nro 507/1993.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

19 Futura Immobiliare ym. ovat Comune di Casorian alueelle sijoittautuneita majoitusliikkeitä. Niiden on tällä perusteella suoritettava jätemaksu. Mainitun maksun soveltaminen merkitsee kuitenkin sitä, että majoitusliikkeiden pitäjiä verotetaan raskaammin kuin sellaisia yksityishenkilöitä, jotka käyttävät asumiseen tarkoitettuja tiloja.

20 Futura Immobiliare srl Hotel Futura piti kyseistä erilaista kohtelua lainvastaisena, joten se nosti kanteen, jossa se vaati yhtäältä Commissione straordinarian 25.5.2006 tekemän, jätemaksun määrittämistä vuodeksi 2006 koskevan päätöksen kumoamista ja toisaalta Casorian Giunta municipalen (kunnanhallitus) 15.3.2005 tekemän päätöksen ja tiettyjen muiden kyseisiin päätöksiin liittyvien toimien kumoamista.

21 Futura Immobiliare ym. nostivat myös kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan Commissione straordinarian kaksi muuta päätöstä, jotka oli tehty 4.4.2007 ja joista ensimmäinen koski jätemaksua koskevan säännöstön antamista ja toinen jätetaksaa koskevan kustannus- ja tariffitaulukon vahvistamista varainhoitovuodeksi 2007 sekä tiettyjä muita kyseisiin päätöksiin liittyviä toimia.

22 Tribunale amministrativo regionale della Campania, jossa mainitut kanteet nostettiin, päätti yhdistää kyseiset asiat.

23 Futura Immobiliare ym. väittävät mainituista toimista ja päätöksistä nostamiensa kanteiden osalta muun muassa, että hotellien osalta vahvistettu jätemaksun tariffi on suhteeton verrattuna yksityisasuntojen osalta vahvistettuun tariffiin ja että kyseinen tariffi perustuu todellisuudessa hotellien kykyyn hankkia tuloja pikemminkin kuin niiden kapasiteettiin tuottaa jätettä. Kyseisten majoitusliikkeiden mukaan mainitun maksun osalta ei oteta huomioon huoneiden käyttöastetta, sitä, tarjoaako hotelli ravintolapalveluja, jotka ovat omiaan tuottamaan vielä enemmän jätettä, sitä, että hotellitoiminta on kausiluonteista, tai sitä, mikä vaikutus on palveluihin osoitetuilla pinta-aloilla, jotka eivät siten ole majoituskäytössä.

24 Pääasian kantajat toteavat, että vaikka hotellien ja yksityisasuntojen tariffeja voidaan pitää toisiinsa verrattavina, kun otetaan huomioon niiden tuottama jäte, kanteiden kohteina olevilla toimilla ja päätöksillä on kantajien mukaan säädetty kahdeksan tai yhdeksän kertaa korkeammasta tariffista majoitusliikkeiden osalta. Vahvistetun tariffin osalta ei kantajien mukaan lainkaan ilmoiteta sovellettua menetelmää eikä sellaisten

jätteiden tavanomaisia keskimääriä ja laadullisia ominaisuuksia, joita pinta-alayksiköt ovat omiaan tuottamaan tilojen käyttötarkoituksen mukaan.

25 Tribunale amministrativo regionale della Campania katsoi, että kansallisen oikeuden sovellettavat säännökset vaikuttivat olevan ristiriidassa yhteisön oikeuden kanssa, joten se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Ovatko kansalliset säännökset, jotka sisältyvät lain nro 507/1993 58 §:ään ja sitä seuraaviin pykäliin, ja siirtymäsäännökset, joilla niiden voimassaoloaikaa on jatkettu – – ja joilla on jatkettu fiskaalisen järjestelmän käyttöä jätteidenkäsittelyn kustannusten kattamiseksi ja lykätty sellaisen tariffijärjestelmän käyttöönottoa, jossa palvelun kustannuksista vastaavat ne, jotka tuottavat jätteitä ja antavat ne käsiteltäviksi, sopusoinnussa – – direktiivin [2006/12] 15 artiklan ja siinä mainitun saastuttaja maksaa -periaatteen kanssa?”

Ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

26 Comune di Casoria väittää pääasiallisesti, että ennakkoratkaisupyyntö on jätettävä tutkimatta, koska se koskee direktiiviä 2006/12, jonka täytäntöönpanoa varten varattu määräaika ei ole päättynyt, ja ettei kyseinen yhteisön toimi – joka on direktiivi – ole välittömästi sovellettavissa Italian oikeusjärjestyksessä.

27 Italian hallitus katsoo puolestaan, että mainittu pyyntö on jätettävä tutkimatta sen takia, että jotta yhteisöjen tuomioistuin voisi vastata esitettyyn kysymykseen, sen olisi lausuttava siitä, onko kansallinen lainsäädäntö yhteensopivaa yhteisön oikeuden kanssa. Italian hallitus katsoo myös, ettei kansallinen tuomioistuin esitä riittävästi sellaisia tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, joiden avulla yhteisöjen tuomioistuin voisi antaa sille hyödyllisen vastauksen.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

28 Italian hallituksen esittämien väitteiden osalta on muistettava, että vaikka yhteisöjen tuomioistuimella ei ole ennakkoratkaisumenettelyssä toimivaltaa lausua kansallisen toimenpiteen yhteensopivuudesta yhteisön oikeuden kanssa, se on kuitenkin toimivaltainen esittämään kansalliselle tuomioistuimelle kaikki sellaiset yhteisön oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, jotka saattavat auttaa kansallista tuomioistuinta sen arvioidessa tätä yhteensopivuutta sen käsiteltäväksi saatetussa asiassa (asia C-439/06, citiworks, tuomio 22.5.2008, Kok., s. I-3913, 21 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

29 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä todetaan toki myös, että jotta yhteisön oikeutta voitaisiin tulkita siten, että tulkinta olisi kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen, sen on määritettävä esittämiinsä kysymyksiin liittyvät tosiseikat ja oikeussäännöt tai ainakin selostettava ne tosiseikkoja koskevat lähtökohdat, joihin nämä kysymykset perustuvat (asia C-345/06, Heinrich, tuomio 10.3.2009, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

30 Käsiteltävänä olevassa asiassa yhteisöjen tuomioistuin katsoo kuitenkin saaneensa kansalliselta tuomioistuimelta riittävästi tietoa pääasialle ominaisista tosiseikoista ja oikeudellisista seikoista.

31 Toiseksi niiltä osin kuin on kyse Comune di Casorian väitteistä on todettava, kuten direktiivin 2006/12 ensimmäisestä perustelukappaleesta ilmenee, että kyseisellä direktiivillä on selkeyden ja järkeistämisen takia kodifioitu direktiivi 75/442, jonka täytäntöönpanolle varattu määräaika päättyi 17.7.1977.

32 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 22 kohdassa, direktiivin 2006/12 20 artiklasta – luettuna yhdessä direktiivin liitteessä III olevan B osan kanssa – seuraa, että direktiivin 75/442 kumoaminen sinä päivänä, kun direktiivi 2006/12 tuli voimaan, toteutettiin siten, ettei sillä ollut vaikutusta jäsenvaltioiden velvollisuuksiin niiltä osin kuin on kyse määräajasta, jonka kuluessa näin kumottu direktiivi oli pantava täytäntöön kansallisessa oikeudessa.

33 Näin ollen on todettava, että koska direktiivin 2006/12 15 artikla on laadittu sanamuodoin, jotka ovat pääasiallisesti identtiset direktiivin 75/442 11 artiklan kanssa, direktiivin 2006/12 voimaantulo ei merkinnyt sitä, että jäsenvaltioille olisi annettu uusi määräaika kyseisen 15 artiklan panemiseksi täytäntöön.

34 Lisäksi on todettava, että toisin kuin Comune di Casoria väittää, yhteisöjen tuomioistuimella on EY 234 artiklan sanamuodon mukaan toimivalta antaa ennakkoratkaisu Euroopan yhteisön toimielinten tointen tulkinnasta riippumatta siitä, sovelletaanko niitä välittömästi vai ei (ks. vastaavasti asia 111/75, Mazzalai, tuomio 20.5.1976, Kok., s. 657, 7 kohta ja asia C-261/95, Palmisani, tuomio 10.7.1997, Kok., s. I-4025, 21 kohta).

35 Tässä tilanteessa Tribunale amministrativo regionale della Campanian esittämään kysymykseen on vastattava.

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

36 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään sitä, onko direktiivin 2006/12 15 artiklan a alakohtaa tulkittava siten, että sen vastaista on sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa yhdyskuntajätteeseen liittyvästä jätehuollosta ja käsittelystä vastaavan palvelun rahoittamiseksi säädetään maksusta, jonka suuruuden laskeminen perustuu arvioon kyseisen palvelun käyttäjien tuottaman jätteen määrästä eikä jätemäärään, jonka ne ovat tosiasiallisesti tuottaneet ja antaneet kerättäviksi.

37 Kyseinen tuomioistuin pyrkii erityisesti selvittämään, onko kyseistä säännöstä tulkittava siten, että niiden kustannusten, jotka tulevat jätteiden ”haltijan” – joka antaa jätteet keräykseen niiden käsittelyä varten – vastattaviksi, on oltava oikeassa suhteessa tosiasiallisesti luovutettuun jätemäärään nähden.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

38 Comune di Casoria ja Italian hallitus katsovat, että jäsenvaltioilla on huomattava harkintavalta saastuttaja maksaa -periaatteen täytäntöönpanossa, varsinkin silloin kun on kyse direktiivin säännöksen eli tässä tapauksessa direktiivin 2006/12 15 artiklan täytäntöönpanosta. Italian hallitus kehottaa yhteisöjen tuomioistuinta myöntämään jäsenvaltioille saman harkintavallan kuin se, jonka se on asiassa C-284/95, Safety Hi-Tech, 14.7.1998 antamassaan tuomiossa (Kok., s. I-4301) myöntänyt yhteisön toimielimille EY:n perustamissopimuksen 130 R artiklasta (josta on muutettuna tullut EY 174 artikla) esittämänsä tulkinnan perusteella.

39 Italian hallitus katsoo joka tapauksessa, että maksuun perustuva Italian järjestelmä on yhteensopiva saastuttaja maksaa -periaatteen kanssa, koska ne kustannukset, jotka jätehuollosta ja jätteen käsittelystä aiheutuvat, tulevat niiden tahojen vastattaviksi, jotka vaikuttavat jätteen tuotantoon. Kyseinen hallitus toteaa myös, että ne perusteet, joita

käytetään mainitun maksun laskemiseksi, kuten erilaisten käyttäjäryhmien tuotantokapasiteetti tai tuotettujen jätteiden laatu, ovat relevantteja.

40 Euroopan yhteisöjen komissio korostaa, ettei direktiivissä 2006/12 määritellä sellaisia yksityiskohtaisia sääntöjä, joiden mukaisesti jäsenvaltioiden on luotava ne järjestelmänsä, jotka koskevat yhdyskuntajätteen keräämisestä ja käsittelystä aiheutuvien kustannusten kohdentamista, ja että jäsenvaltioilla on tältä osin toimivalta sen muodon ja niiden keinojen osalta, joilla saavutetaan tavoite siitä, että mainitut kustannukset on kohdennettava niihin, jotka ovat tuottaneet jätteet.

41 Komissio viittaa komission tiedonantoon neuvostolle, jonka otsikko on ”Kustannusten kohdentaminen ja ympäristöä koskeva viranomaisten toiminta – Periaatteet ja yksityiskohtaiset soveltamissäännöt” ja joka on liitetty kustannusten kohdentamisesta ja ympäristöä koskevasta viranomaisten toiminnasta 3.3.1975 annettuun neuvoston suositukseen 75/436/Euratom, EHTY, ETY (EYVL L 194, s. 1), ja katsoo, että jäsenvaltion lainsäädännössä on säädettävä muun muassa siitä, että tuotetun jätteen määrän ja jätteen käsittelyä koskevasta palvelusta maksettavan määrän on korreloitava keskenään.

42 Kansallisessa lainsäädännössä voidaan komission mukaan erityisesti säätää järjestelmästä, jossa yksilöidään tiettyjä käyttäjäryhmiä, jotka tuottavat jätettä, siinä tarkoituksessa, että niille määrätään maksu, joka lasketaan kyseisten ryhmien tuottamaa jätemäärää koskevien arvioiden perusteella. Direktiivin 2006/12 15 artiklassa ei komission mukaan näin ollen edellytetä sitä, että mainittu maksu laskettaisiin kunkin käyttäjän tosiasiallisesti tuottaman jätemäärän perusteella. Komissio toteaa kuitenkin lisäksi, ettei tällainen kansallinen lainsäädäntö saa johtaa siihen, että tietyt jätettä tuottavien tahojen ryhmät eivät lainkaan joudu osallistumaan rahoitukseen.

Yhteisöjen tuomioistuimen vastaus

43 Direktiivin 2006/12 8 artiklassa säädetään, että ”jokainen jätteen haltija” on velvollinen joko antamaan jätteet yksityisen tai julkisen jätteenkeräilijän tai sellaisen yrityksen käsiteltäväksi, joka suorittaa liitteessä II A tai II B tarkoitettuja toimia, tai hyödyntämään tai käsittelemään jätteet itse noudattaen kyseisen direktiivin säännöksiä.

44 Näin ollen sellaisessa tilanteessa, josta on kyse pääasiassa ja jossa jätteen haltijat antavat jätteen jätteenkeräilijälle, direktiivin 15 artiklan a alakohdassa säädetään, että saastuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti jätteen käsittelyn kustannuksista vastaavat kyseiset jätteen haltijat.

45 Kyseisillä haltijoilla on tällainen taloudellinen velvollisuus sen takia, että ne ovat myötävaikuttaneet mainitun jätteen syntymiseen (ks. asia C-188/07, Commune de Mesquer, tuomio 24.6.2008, Kok., s. I-4501, 77 kohta).

46 Niiltä osin kuin on kyse yhdyskuntajätteeseen liittyvästä jätehuollosta ja käsittelystä aiheutuvista kustannuksista on todettava, että koska kyse on palvelusta, joka tarjotaan kollektiivisesti joukolle ”haltijoita”, jäsenvaltiot ovat direktiivin 2006/12 15 artiklan a alakohdan nojalla velvollisia varmistamaan sen, että lähtökohtaisesti kaikki kyseisen palvelun käyttäjät vastaavat saman direktiivin 1 artiklassa tarkoitettujen ”haltijoiden” ominaisuudessa yhdessä mainittujen jätteiden käsittelystä aiheutuvista kustannuksista.

47 Vaikka EY 249 artiklan mukaisesti direktiivi 2006/12 velvoittaa jäsenvaltioita, joille se on osoitettu, saavutettavaan tulokseen eli siihen nähden, miten jätteiden käsittelystä aiheutuvat kustannukset jaetaan, jäsenvaltioilla on kuitenkin toimivalta valita muoto ja keinot kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi (ks. em. asia Commune de Mesquer, tuomion 80 kohta).

48 Kuten komissio on perustellusti todennut, yhteisön oikeuden nykytilassa ei ole olemassa EY 175 artiklan nojalla annettua lainsäädäntöä, jossa jäsenvaltioille asetettaisiin velvollisuus noudattaa tiettyä täsmällistä menetelmää niiltä osin kuin on kyse yhdyskuntajätteen käsittelystä aiheutuvien kustannusten rahoittamisesta, joten kyseinen rahoitus voidaan asianomaisen jäsenvaltion valinnan mukaan varmistaa vapaasti erilaisilla maksuilla tai millä tahansa muulla tavalla.

49 On kuitenkin korostettava ensinnäkin, että – kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 40 kohdassa – on usein vaikeaa tai jopa kallista määrittää sen yhdyskuntajätteen tarkkaa määrää, jonka kukin ”haltija” on antanut kerättäväksi.

50 Tässä tilanteessa turvautuminen sellaisiin kriteereihin, jotka perustuvat yhtäältä ”haltijoiden” tuotantokapasiteettiin, joka lasketaan niiden käyttämien kiinteistöjen pinta-alan ja kyseisten tilojen käyttötarkoituksen perusteella, ja/tai toisaalta tuotettujen jätteiden luonteeseen, voi mahdollistaa kyseisten jätteiden käsittelystä aiheutuvien kustannusten laskemisen ja niiden jakamisen eri ”haltijoiden” välillä, koska kyseiset kaksi kriteeriä ovat omiaan vaikuttamaan suoraan mainittujen kustannusten määrään.

51 Tästä näkökulmasta sellaista kansallista lainsäädäntöä, jossa yhdyskuntajätteeseen liittyvän jätehuollon ja käsittelyn rahoittamiseksi säädetään maksusta, jonka lasketaan syntyvän jätteen määrää koskevan arvion perusteella eikä tosiasiallisesti tuotetun ja kerättäväksi annetun jätemäärän perusteella, ei yhteisön oikeuden nykytilassa voida pitää direktiivin 2006/12 15 artiklan a alakohdan vastaisena.

52 Toiseksi on todettava, ettei saastuttaja maksaa -periaate estä sitä, että jäsenvaltiot jakavat jätepalvelujen käyttäjät ryhmiin sen perusteella, mikä on kunkin ryhmän kapasiteetti tuottaa yhdyskuntajätettä, ja määrittävät kunkin ryhmän maksuosuuden niistä kokonaiskustannuksista, joita yhdyskuntajätteeseen liittyvää jätehuoltoa ja käsittelyä koskevan järjestelmän rahoitus edellyttää.

53 Pääasian osalta voidaan jätemaksun laskemisesta todeta, että majoitusliikkeet ovat yksi ”haltijoiden” ryhmä ja että Futura Immobiliare ym:iden mukaan niitä kohdellaan epäedullisemmin kuin yksityishenkilöitä.

54 Tältä osin on aiheellista huomauttaa, että jätteiden käsittelyä koskevan maksun laskemisessa verotuksellinen erottelu yhdyskuntajätteen keräämistä ja käsittelyä koskevan palvelun käyttäjäryhmien välillä – kuten se, joka pääasiassa kyseessä olevassa lainsäädännössä on toteutettu majoitusliikkeiden ja yksityishenkilöiden välillä – sellaisten objektiivisten kriteerien perusteella, joilla on suora yhteys palvelun hintaan, kuten kyseisten käyttäjäryhmien jätteidentuotantokapasiteetti tai tuotettujen jätteiden luonne, voi osoittautua asianmukaiseksi kyseisen palvelun rahoittamista koskevan tavoitteen kannalta.

55 Vaikka näin toteutettu verotuksellinen erottelu ei saa mennä pitemmälle kuin on tarpeen kyseisen rahoitusta koskevan tavoitteen saavuttamiseksi, on kuitenkin korostettava, että aineellisesti ottaen ja yhteisön oikeuden nykytilassa toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla on laaja harkintavalta niiltä osin kuin on kyse tällaisen maksun laskemista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen määrittämisestä.

56 Kansallisen tuomioistuimen on näin ollen sille esitettyjen tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella tarkistettava, ettei pääasiassa kyseessä oleva jätemaksu johda siihen, että tiettyihin ”haltijoihin” – tässä tapauksessa majoitusliikkeisiin – kohdennetaan sellaisia kustannuksia, jotka ovat ilmeisen suhteettomia niiden tuottamien jätteiden määriin tai luonteeseen nähden.

57 Kun otetaan huomioon edellä esitetty, esitettyyn kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2006/12 15 artiklan a alakohtaa on tulkittava siten, että sen vastaista ei yhteisön oikeuden nykytilassa ole sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa yhdyskuntajätteeseen liittyvän jätehuolto- ja käsittelypalvelun rahoittamiseksi säädetään maksusta, jonka suuruuden laskeminen perustuu arvioon kyseisen palvelun käyttäjien tuottaman jätteen määrästä eikä jätemäärään, jonka ne ovat tosiasiallisesti tuottaneet ja antaneet kerättäviksi. Kansallisen tuomioistuimen on kuitenkin sille esitettyjen tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella tarkistettava, ettei pääasiassa

kyseessä oleva jätemaksu johda siihen, että tiettyihin ”haltijoihin” – tässä tapauksessa majoitusliikkeisiin – kohdennetaan sellaisia kustannuksia, jotka ovat ilmeisen suhteettomia niiden jätteiden määriin tai luonteeseen nähden, joita ne voivat tuottaa.

Oikeudenkäyntikulut

58 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Jätteistä 5.4.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/12/EY 15 artiklan a alakohtaa on tulkittava siten, että sen vastaista ei yhteisön oikeuden nykytilassa ole sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa yhdyskuntajätteeseen liittyvän jätehuolto- ja käsittelypalvelun rahoittamiseksi säädetään maksusta, jonka suuruuden laskeminen perustuu arvioon kyseisen palvelun käyttäjien tuottaman jätteen määrästä eikä jätemäärään, jonka ne ovat tosiasiallisesti tuottaneet ja antaneet kerättäviksi.

Kansallisen tuomioistuimen on kuitenkin sille esitettyjen tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen perusteella tarkistettava, ettei pääasiassa kyseessä

oleva sisäisen kiinteän yhdyskuntajätteen käsittelyä koskeva maksu johda siihen, että tiettyihin ”haltijoihin” – tässä tapauksessa majoitusliikkeisiin – kohdennetaan sellaisia kustannuksia, jotka ovat ilmeisen suhteettomia niiden jätteiden määriin tai luonteeseen nähden, joita ne voivat tuottaa.

Allekirjoitukset